

## **ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ГАЙВОРОНСЬКОГО ТЕПЛОВОЗРЕМОНТНОГО ЗАВОДУ»**

Система залізничного транспорту України є важливою для економічного розвитку країни, оскільки залізниці України на даному етапі розвитку повністю забезпечують потреби населення й економіки країни в перевезеннях і покликані надалі сприяти підйому економічного розвитку держави. Залізнична галузь незалежної України щорічно забезпечує перевезення понад 300 млн. т. вантажів та біля 500 млн. чоловік.

Підприємства тепловозремонтної галузі забезпечують функціонування залізничної системи України. Розмір ринку тепловозремонтної галузі становить 1420,980 млн. грн.. Стадія життєвого циклу галузі - стагнація і спад, викликана загальною ситуацією в економіці України. Але зростання економіки в цілому викличе зростання замовлень для залізниці. В галузі відбувається інтеграція назад. Підприємства даної галузі виготовляють комплектуючі для проведення ремонтів та будування власних вагонів та локомотивів.

Зовнішні чинники, що впливають на економічний стан машинобудівного підприємства:

- криміналізація стосунків між державними установами і бізнесом, розподілення між кланами найприбутковіших секторів економіки України;
- розвивається нечесна конкуренція через те, що різні підприємства мають різні пільги та підтримку з боку держави;
- існуюча система державного регулювання діяльності залізничного транспорту недостатньо ефективна;
- сполучення функцій господарської діяльності й державного регулювання в одному галузевому органі державного керування стримує розвиток ринкових відносин у галузі й перешкоджає розвитку конкурентного середовища;
- непрозорість системи оподаткування;
- корумпованість державного апарату управління;
- інші.

Основним фактором, що впливає на діяльність досліджуваного підприємства є корупція. Покажемо це на прикладі досліджуваного підприємства ПАТ «Гайворонського тепловозремонтного заводу».

Високий рівень корумпованості тепловозремонтної галузі та системи підприємств Укрзалізниці перешкоджає діяльності досліджуваного підприємства. Основна продукція, яку виготовляє ПАТ «ГТРЗ», - це пари великих зубчастих коліс. Ціна реалізації підприємством виготовленої продукції становить 18 200 грн., при цьому якість продукції відповідає всім необхідним технологічним вимогам, що на даний час дуже не просто. На підприємстві є термічні операції, не всі підприємства галузі можуть це зробити. Тим не менш собівартість продукції є достатньо невисокою. Така ціна досягається за рахунок низького рівня оплати праці, підприємство обмежене в можливості оновлювати устаткування і розвитку. А кінцевий споживач – Укрзалізниця отримує дану продукцію за ціною 34 100 грн. Факт недоотримання прибутку підприємством суттєво впливає на можливості стратегічного розвитку досліджуваного підприємства. Це не дає можливості підприємству нагромадити кошти, оновити фонди та підвищити ефективність діяльності підприємства в цілому.

Досліджуване підприємство має ряд конкретних недоліків, які потрібно усунути,

але й має суттєві конкурентні переваги, що допомагають займати лідируючу позицію на ринку, основним з яких є низька ціна на продукцію, що цікавить споживачів, за прийнятною якістю. На власному контрольованому сегменті ринку підприємство займає лідируючу позицію.

Динаміка обсягів реалізації продукції в галузі помітно знизилась. А динаміка обсягів реалізації досліджуваного підприємства помітно зросла порівняно з ситуацією, що склалася в галузі. Загальна рентабельність підприємства у звітному періоді становить 1,98%, а за аналогічний період попереднього року становить 1,58%. Рентабельність підприємства зростає, але дуже поволі. Незважаючи на недоліки, підприємство намагається нормально функціонувати та отримувати прибуток.

Присутність корупційної схеми, що не лише перешкоджає нормальній та ефективній діяльності підприємства, а й розвитку економічної та соціальної сфери українського суспільства та держави в цілому. Корупція як ракова пухлина, що нищить кожну клітину української економіки. А клітинами економіки є підприємства, які намагаються функціонувати та досягати своїх цілей за рахунок своїх можливостей та всупереч перешкодам.

Основним завданням має бути подолання корупції як явища та знищення корупційних схем, що пронизують галузь машинобудування. Основну роль у цих перетвореннях повинна відіграти держава.

#### Література

1. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія / О. І. Барановський. — К.: Київ.нац.торг-екон.ун-т, 2004. — 759 с.
2. Васильців Т.Г. Чинники та джерела загроз економічній безпеці підприємства / Т.Г. Васильків, М.Б. Пасічник // Збірник науково-технічних праць. Науковий вісник НЛТУ України. — 2008. — Вип. 18.10. — С. 128-135.
3. Економічна безпека підприємств, організацій та установ: Навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / [В.Л. Ортинський, І.С. Керницький, З.Б. Живко та ін.]. — К.: Правова єдність, 2009. — 544 с.
4. Калина А.В. Економіка підприємства: Навч. посібник / А.В. Калина, А.А. Котвицький, О.З. Стожок. — К.: Знання України, 2007. — 324 с.
5. Кириченко О.А. Методологічні основи економічної безпеки суб'єктів господарювання в трансформаційній економіці / О.А. Кириченко, Ю.Г. Кім // Актуальні проблеми економіки. — 2008. — № 12. — С. 53-65.

Кіриченко О.В., асистент

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград, Україна

### **ТРАНСФОРМАЦІЯ КАТЕГОРІЇ «ПОТРЕБА» У КОНТЕКСТІ МОТИВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ТРУДОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

Досліджуючи проблему мотиваційного управління трудовою діяльністю персоналу, мотивацію трудової діяльності розглядають як складний процес, що формується під впливом багатьох факторів: потреб, цілей, мотивів, стимулів, мотиваційних чинників, управлінських дій тощо. Трудова мотивація тісно пов'язана з такими поняттями, як соціально-економічне середовище, корпоративна культура, задоволеність працею.

В сучасних роботах та дослідженнях в галузі мотивації трудової діяльності відсутня єдина думка щодо визначення даних понять, їх взаємозв'язку та ролі в процесі формування, розвитку та управлінні мотивацією до праці. Аналіз наукових джерел дозволив виявити велику різноманітність підходів щодо тлумачення сутності поняття «потреби» — від суто біологічних до соціально-економічних та філософських [2, с. 164].

В сучасних наукових виданнях автори характеризують потребу як стан живої істоти, який виявляє залежність від конкретних умов її існування і породжує активність по